

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 6ης Δεκεμβρίου 2001

σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ

(ΕΚΤ/2001/15)

(2001/913/ΕΚ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινοτήτας (εφεξής καλούμενη «συνθήκη»), και ιδίως το άρθρο 106 παράγραφος 1, καθώς και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής καλούμενο «καταστατικό»), και ιδίως το άρθρο 16,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 16 του καταστατικού, το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων μέσα στην Κοινότητα. Δυνάμει των εν λόγω διατάξεων, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) μπορούν να εκδίδουν τραπεζογραμμάτια, τα οποία είναι τα μόνα τραπεζογραμμάτια που αποτελούν νόμιμο χρήμα εντός των συμμετεχόντων κρατών μελών. Το κοινοτικό δίκαιο έχει προβλέψει ένα σύστημα πλειονότητας φορέων έκδοσης τραπεζογραμμάτων. Τραπεζογραμμάτια ευρώ εκδίδουν η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, για την εισαγωγή του ευρώ ⁽¹⁾, από την 1η Ιανουαρίου 2002, η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ (εφεξής καλούμενες «Ευρωσύστημα») θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια σε ευρώ. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ αποτελούν έκφραση του ίδιου και ενιαίου νομίσματος και υπόκεινται σε ενιαίο νομικό καθεστώς.
- (3) Καθώς η θέση τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία αποτελεί μια διαδικασία που κατευθύνεται από τη ζήτηση, η έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ δεν είναι αναγκαίο να υπόκειται σε ποσοτικά ή άλλα όρια.
- (4) Η απόφαση ΕΚΤ/2001/7 της 30ής Αυγούστου 2001 σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμμάτων ευρώ ⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση ΕΚΤ/2001/14 ⁽³⁾, περιέχει κοινούς κανόνες για τα τραπεζογραμμάτια ευρώ. Η ΕΚΤ έχει θεσπίσει κοινές τεχνικές προδιαγραφές για τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, καθώς επίσης και μέτρα ποιοτικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα τραπεζογραμμάτια ευρώ πληρούν τις εν λόγω προδιαγραφές. Κατά συνέπεια, όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ διαθέτουν την ίδια εμφάνιση και το ίδιο επίπεδο ποιότητας και δεν θα πρέπει να γίνεται καμία διάκριση ανάμεσα σε τραπεζογραμμάτια της ίδιας ονομαστικής αξίας.
- (5) Όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ θα πρέπει να υπόκεινται στις ίδιες προϋποθέσεις αποδοχής και επεξεργασίας από τα μέλη του ευρωσυστήματος, ανεξαρτήτως του ποιο μέλος τα

έχει θέσει σε κυκλοφορία. Επομένως, δεν θα εφαρμόζεται στα τραπεζογραμμάτια ευρώ η τρέχουσα πρακτική επαναπατρισμού των εκφρασμένων σε εθνικές νομισματικές μονάδες τραπεζογραμμάτων στην εκδούσα κεντρική τράπεζα. Το καθεστώς που διέπει την έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ βασίζεται στην αρχή του μη επαναπατρισμού των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

- (6) Σύμφωνα με το άρθρο 29.1 του καταστατικού, σε κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών αποδίδεται στάθμιση στην κλίδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, που καθορίζεται στην απόφαση ΕΚΤ/1998/13 της 1ης Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με τα ποσοστά των μεριδίων συμμετοχής των εθνικών κεντρικών τραπεζών στην κλίδα κατανομής για το κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽⁴⁾. Η εν λόγω στάθμιση βασίζεται στον πληθυσμό και στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κάθε κράτους μέλους και διέπει τις εισφορές στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, τις μεταβιβάσεις των συναλλαγματικών διαθέσιμων των ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ, την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των ΕθνΚΤ, καθώς και τη διανομή των κερδών και τον επιμερισμό των ζημιών της ΕΚΤ.
- (7) Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ αποτελούν νόμιμο χρήμα σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, θα κυκλοφορούν ελεύθερα εντός της ζώνης του ευρώ, θα εκδίδονται εκ νέου από τα μέλη του Ευρωσυστήματος και θα είναι δυνατή η αποθήκευση ή χρησιμοποίησή τους και εκτός της ζώνης του ευρώ. Οι υποχρεώσεις σε σχέση με την έκδοση της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ θα πρέπει, επομένως, να κατανέμονται μεταξύ των μελών του Ευρωσυστήματος με βάση κάποιο αντικειμενικό κριτήριο. Κατάλληλο κριτήριο συνιστά το μερίδιο συμμετοχής κάθε ΕθνΚΤ στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Το μερίδιο αυτό προκύπτει από την αναλογική εφαρμογή της κλίδας κατανομής που αναφέρεται στο άρθρο 29.1 του καταστατικού στις ΕθνΚΤ. Δεδομένου ότι το εν λόγω κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε σχέση με την ΕΚΤ, το ποσοστό του μεριδίου των τραπεζογραμμάτων ευρώ που εκδίδει η ΕΚΤ καθορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο.
- (8) Δυνάμει των άρθρων 9.2 και 12.1 του καταστατικού, τα οποία καθιερώνουν την αρχή της αποκέντρωσης για τις πράξεις του ευρωσυστήματος, η θέση σε κυκλοφορία και η απόσυρση από την κυκλοφορία όλων των τραπεζογραμμάτων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκδίδει η ΕΚΤ, ανατίθενται στις ΕθνΚΤ. Για λόγους συνέπειας προς την εν λόγω αρχή της αποκέντρωσης, η υλική διαχείριση των τραπεζογραμμάτων ευρώ διενεργείται επίσης από τις ΕθνΚΤ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 233 της 31.8.2001, σ. 55.

⁽³⁾ Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 125 της 19.5.1999, σ. 33.

- (9) Από τη διαφορά ανάμεσα στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία κατανέμονται σε κάθε ΕθνΚΤ σύμφωνα με την κλειδα κατανομής τραπεζογραμματίων, και στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία θέτει σε κυκλοφορία η εν λόγω ΕθνΚΤ, θα πρέπει να προκύπτουν υπόλοιπα εντός του ευρωσυστήματος. Δεδομένου ότι η ΕΚΤ δεν θέτει σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ, θα πρέπει να διατηρηθεί απαιτήσεις εντός του ευρωσυστήματος έναντι των ΕθνΚΤ, για αξία που αντιστοιχεί στο μερίδιο των τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδίδει. Η τοκοφορία των εν λόγω υπολοίπων εντός του ευρωσυστήματος επηρεάζει τις εισοδηματικές θέσεις των ΕθνΚΤ και, για το λόγο αυτό, αποτελεί αντικείμενο της απόφασης ΕΚΤ/2001/16 της 6ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των ΕθνΚΤ των συμμετεχόντων κρατών μελών από το οικονομικό έτος 2002 (1), βάσει του άρθρου 32 του καταστατικού,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης:

- α) με τον όρο «ΕθνΚΤ» νοούνται οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα, σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινοτήτας,
- β) με τον όρο «τραπεζογραμμάτια ευρώ» νοούνται εκείνα τα τραπεζογραμμάτια που πληρούν τις προϋποθέσεις της απόφασης ΕΚΤ/2001/7 και τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο,
- γ) με τον όρο «κλειδα κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο» νοούνται τα ποσοστά που προκύπτουν από την εφαρμογή, στις ΕθνΚΤ, της στάθμισης στην κλειδα κατανομής που αναφέρεται στο άρθρο 29.1 του καταστατικού και καθορίζεται στην απόφαση ΕΚΤ/1998/13,
- δ) με τον όρο «κλειδα κατανομής τραπεζογραμματίων» νοούνται τα ποσοστά που προκύπτουν από τη λήψη υπόψη του μεριδίου συμμετοχής της ΕΚΤ στο σύνολο των εκδιδόμενων τραπεζογραμματίων ευρώ και από την εφαρμογή της κλειδας κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο (με στρογγυλοποίηση στο πλησιέστερο ακέραιο πολλαπλάσιο του 0,0005 της εκατοστιαίας μονάδας) επί του μεριδίου συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εν λόγω σύνολο. Η κλειδα κατανομής τραπεζογραμματίων που εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2002 καθορίζεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ

Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις των φορέων έκδοσης τραπεζογραμματίων

1. Οι ΕθνΚΤ θέτουν σε κυκλοφορία και αποσύρουν από την κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ και προβαίνουν σε κάθε

είδους υλική διαχείριση σε σχέση με το σύνολο των τραπεζογραμματίων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκδίδει η ΕΚΤ.

2. Οι ΕθνΚΤ αποδέχονται όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ κατ' αίτηση του κατόχου για ανταλλαγή τους με τραπεζογραμμάτια ευρώ της ίδιας αξίας ή -στην περίπτωση δικαιούχων λογαριασμών- για πίστωση τους σε λογαριασμούς που τηρούνται στην παραλήπτρια ΕθνΚΤ.

3. Οι ΕθνΚΤ αντιμετωπίζουν ως υποχρεώσεις και επεξεργάζονται όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποδέχονται, με τον ίδιο τρόπο.

4. Τραπεζογραμμάτια ευρώ που γίνονται αποδεκτά από ΕθνΚΤ δεν μεταβιβάζονται σε άλλες ΕθνΚΤ, αλλά παραμένουν στην κατοχή των πρώτων, με την προοπτική να καταστούν διαθέσιμα σε περίπτωση εκ νέου έκδοσης. Κατ' εξαίρεση και σύμφωνα με κανόνες που θεσπίζει το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ:

- α) η παραλήπτρια ΕθνΚΤ μπορεί να προβαίνει στην καταστροφή ή ελλιπών, φθαρμένων, αλλοιωμένων από τη χρήση ή αποσυρθέντων τραπεζογραμματίων ευρώ·
- β) τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που βρίσκονται στην κατοχή των ΕθνΚΤ μπορούν, για υλικοτεχνικούς λόγους, να αναδιανεμονται σε μεγάλες ποσότητες εντός του Ευρωσυστήματος.

Άρθρο 4

Κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του ευρωσυστήματος

1. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατανέμεται στα μέλη του ευρωσυστήματος με εφαρμογή της κλειδας κατανομής τραπεζογραμματίων.

2. Από τη διαφορά ανάμεσα στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία κατανέμονται σε κάθε ΕθνΚΤ σύμφωνα με την κλειδα κατανομής τραπεζογραμματίων, και στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία θέτει σε κυκλοφορία η εν λόγω ΕθνΚΤ, προκύπτουν υπόλοιπα εντός του ευρωσυστήματος. Η ΕΚΤ διατηρεί απαιτήσεις εντός του ευρωσυστήματος έναντι των ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία προς τα μερίδια συμμετοχής των τελευταίων στην κλειδα κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο, για αξία που αντιστοιχεί στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδίδει.

Άρθρο 5

Τελικές διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2002.
2. Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Φρανκφούρτη επί Μάιν, 6 Δεκεμβρίου 2001.

Για το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ

Willem F. DUISENBERG

(1) Βλέπε σελίδα 55 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΛΕΙΔΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΑΠΟ 1ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	8 %
Nationale Bank van België/Banque nationale de Belgique	3,2550 %
Deutsche Bundesbank	27,8215 %
Τράπεζα της Ελλάδος	2,3360 %
Banco de España	10,1020 %
Banque de France	19,1210 %
Central Bank of Ireland	0,9650 %
Banca d'Italia	16,9190 %
Banque centrale du Luxembourg	0,1695 %
De Nederlandsche Bank	4,8595 %
Oesterreichische Nationalbank	2,6800 %
Banco de Portugal	2,1845 %
Suomen Pankki	1,5870 %
Σύνολο	100,000 %